

Til Knut Storberget

Oslo 05.07.2010

Vedr. forslag om overføring av utlendingssaker fra politiet til UDI

Regjeringen signaliserer at saker om **oppholds- og arbeidstillatelser** samt **statsborgerskap** skal overføres fra politiet til UDI ("førstelinjeprojektet"). I tillegg ønsker man at også **asylsakene** skal overtas av UDI. Sakene er forskjellige, men begrunnelsene for at vi tar dem opp er stort sett sammenfallende.

I utredningsarbeidet for ny innledende asylsaksbehandling er det igangsatt en prosess der organisasjonene er involvert med deltagelse i referansegruppe. Organisasjonene er i denne prosessen gitt påvirkningsmulighet og det er en prosess vi foreløpig er tilfredse med.

Vi er likevel sterkt kritiske til prosessen rundt sakene. Svært mye av grunnlaget for beslutningene er lagt uten at organisasjonene overhodet har blitt informert eller involvert. Vi forventer at justisministeren følger Hovedavtalens bestemmelser, og at organisasjonenes kompetanse og synspunkter innhentes og lyttes til i slike prosesser, som er av stor betydning for de ansatte. Utredningsarbeidet har ikke hatt noen åpen prosess og organisasjonene er heller ikke gitt noe innsyn i prosjektets grunnlagsdokumenter.

Vi er bekymret for konsekvensene av de foreslåtte omleggingene, og vil særlig fremheve følgende punkter:

- dårligere tilgjengelighet for brukerne grunnet sentralisering av oppgaver
- oppsplitting av fagmiljøer og nødvendig kompetanse forsvinner
- ikke reduserte kostnader for samfunnet, men heller dobbeltarbeid og fragmentering av oppgavene, som kan gi dårligere kvalitet og effektivitet
- undergraving av ett av grunnprinsippene for norsk politi, - at politiet skal ha et sivilt preg
- reduserte muligheter til å forebygge og bekjempe kriminalitet og terror på en effektiv måte
- en totalitet som vil innebære en belastning for våre medlemmer, som igjen vil gi dårligere resultater

Etablering og sentralisering av regionale UDI kontor vil gjøre at brukerne får lang reisevei for å få utført tjenester de er avhengige av. Flere steder skal ett UDI-kontor betjene opp til fire politidistrikt. I Midt-Norge er det planlagt regionkontorer i Ålesund og Trondheim. Lange og dyre reiser til regionkontorene for at utlendingene skal oppfylle krav staten setter for at de skal kunne oppholde seg lovlig i Norge og med tiden bli norske statsborgere vil være svært belastende for denne gruppen.

De forvaltningsoppgavene politiet har på utlendingfeltet har stor betydning for den totale kompetansen i politiet. Politiet skal fremdeles være kompetent myndighet for operativ utlending-, territorial- og grensekontroll, men fagmiljøet vil svekkes dersom forvaltningsdelen overføres til UDI og politiet vil stå dårligere rustet til å utføre sine oppgaver.

Politirollemeldingen (St.meld.nr.42) framholder som et viktig prinsipp at politiet skal ha et sivilt preg: ”Det sivile preg styrkes dersom politiets oppgaver ikke ensidig går ut på å bekjempe kriminalitet. Politiets sivile preg åpner for et fruktbart samspill med publikum, og er dermed en forutsetning for at politiet skal kunne bekjempe kriminaliteten”. Politiet som samfunnsaktør er avhengig av å opprettholde bred kontakt med publikum. Forvaltningsfunksjonen er ett av flere ansikt utad, og en viktig brobygger mellom politi og samfunn. Det vil være svært uheldig hvis politiet mister en arena hvor vi i dag bygger og pleier relasjoner, gir råd og veiledning og samtidig kan være i stand til å utøve kontrollfunksjoner basert på personlig kontakt og tillit.

POD har flere ganger påpekt viktigheten av å utnytte mulighetene som ligger i forvaltningssporet i et *kriminalitetsforebyggende* perspektiv. Dette rimer dårlig med at store deler av disse oppgavene foreslås overflyttet UDI.

Førstelinjeprosjektet vil innebære en flytting av arbeidsplasser for et stort antall ansatte. Sammen med reduserte muligheter for å kunne utføre godt arbeid, frykter vi ”flukt” fra etaten og økte belastninger for de som blir. Før en storstilt flytting av statlige arbeidsplasser, må konsekvenser for resultatet, herunder forholdene for de ansatte, utredes grundig.

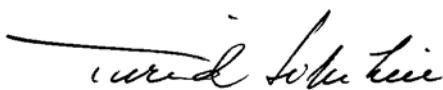
Vi vil påpeke at det ikke kan tas politisk beslutning i førstelinjeprosjektet på bakgrunn av den foreliggende utredning uten først å ha gjennomført en åpen prosess med involvering av fagforeningene. Før videre behandling av denne saken krever vi fullt innsyn i de bakgrunnsdokumenter som foreligger og at organisasjonene gis reell mulighet til påvirkning og informasjon.

I det pågående utredningsarbeidet av ny innledende asylsaksbehandling må det foretas en nøye utredning og konsekvensanalyse. Politiets muligheter for innsyn i saksdokumenter og tilgang på nødvendige datasystemer er noe som må ha en grundig avklaring. Dersom politiet mister disse tilgangene vil det få store konsekvenser for politiets arbeid med organisert grenseoverskridende kriminalitet og menneskesmugling. Når det gjelder mistanke om menneskehandel vil politiets arbeid bli svekket da erfaringen er at dette er saker som skjermes for tilgang i datasystemet og UDI er svært restriktive med å dele opplysninger med politiet. Personvernloven har strenge regler for innsyn og utlevering av opplysninger og vi anmoder på det sterkeste at dette blir gjenstand for grundig vurdering og avklaring.

Vi stiller oss spørrende til forslag om nye arbeidsprosesser for effektivisering da det etter vårt syn gir en unøyaktig framstilling av gevinsten. Registreringssamtale hos UDI og ID-samtale hos politiet vil medføre overlappende/gjentagende arbeidsprosesser da samtalen høyst sannsynlig vil berøre samme tema der asylsøkeren må forklare seg to ganger om samme forhold.

Riksrevisjonen har rettet sterk kritikk mot politiet og fokusert på manglende evne til å håndtere organisert kriminalitet. På denne bakgrunn er det uheldig at det fremmes et forslag som vil redusere politiets muligheter til å bekjempe denne type kriminalitet betraktelig.

Vi stiller gjerne til et møte om saken.

Turid Lilleheie
Forbundsleder

Arne Johannessen
Forbundsleder

KOPI:

Statsministerens kontor ved Karl Eirik Schjøtt-Pedersen

Justiskomiteen

Kommunalkomiteen

Politidirektør Ingelin Killengreen

Direktør i UDI, Ida Børresen

LO

Unio